



Kirje

25.6.2024

VN/10958/2020
VN/10958/2020-YM-14

Nimetyt vastaanottajat

Viite: Nimeämispyyntö 14.5.2024

Merenkurkun suojelualueen perustamista valmistelevan työryhmän asettaminen

Tausta

Ympäristöministeriö on käynnistänyt Merenkurkun suojelualueen perustamista koskevan säädösvalmisteluhankkeen huhtikuussa 2020. Valmistelu on tähän mennessä edennyt seuraavasti. Ympäristöministeriö kävi keskustelun Korsnäsän, Maalahden, Mustasaaren ja Vöyrin kunnanjohtajien sekä Uudenkaarlepyyn ja Vaasan kaupunginjohtajien kanssa 20.4.2020 ennen säädösvalmistelun aloittamista. Ympäristöministeriö tiedotti valmistelun aloittamisesta 6.5.2020.

Ympäristöministeriö ja Metsähallituksen luontopalvelut kuulivat eri intressiryhmiä (puolustusvoimat, metsästys- ja kalastusviranomaiset, ympäristöjärjestöt, virkistysalueyhdistykset, metsästysyhdistykset) huhtikuussa 2021. Ympäristöministeriö ja Metsähallituksen luontopalvelut kuulivat Pohjanmaan liittoa 31.5.2021, Uusi-Kaarlepyyn kaupunkia (1.6.2021), Korsnäsän (2.6.2021), Mustasaaren (3.6.2021), Vöyrin (4.6.2021) ja Maalahden (9.6.2021) kuntaa ja Vaasan kaupunkia (7.6.2021).

Ympäristöministeriö ja Metsähallituksen luontopalvelut järjestivät Merenkurkun luonnonsuojelualueen valmistelua koskevat yleisötilaisuudet 1.-8.6.2022: Vaasassa (1.6.2022), Korsnäsissä (8.6.2022), Mustasaarella (3.6. ja 7.6.2022), Maalahdessa (2.6.2022), sekä Uudenkaarlepyyn ja Vöyrin kuntien yhteistilaisuus Oravaisissa (6.6.2022). Yleisötilaisuuksissa keskusteltiin ja kerättiin tärkeää tietoa alueesta suoraan paikallisilta. Tilaisuuksissa ympäristöministeriön lainsäädäntöneuvos Leila Suvantola esitteli luonnonsuojelualueen perustamisen lainsäädäntöä ja Metsähallituksen Rannikon luontopalveluiden aluepäällikkö Mikael Nordström esitteli Merenkurkun alueen erityispiirteitä. Tämän jälkeen osallistujat saivat antaa palautetta ja keskustella luonnonsuojelualueen perustamisesta teemakohtaisesti pienryhmissä. Näin kaikki saivat antaa palautteensa. Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 224 osallistujaa, ja he jakautuivat tilaisuuksissa seuraavasti: Vaasa 25 osallistujaa, Maalahti 36 osallistujaa, Mustasaari (Koivulahti) 16 osallistujaa, Vöyri ja Uusikaarlepyy 34 osallistujaa, Mustasaari (Raippaluoto) 84 osallistujaa ja Korsnäs 29 osallistujaa. Lisäksi palautetta pystyi antamaan sähköisessä Webropol-palvelussa, missä vastaajia oli yhteensä 654. Osallistamistilaisuuksissa kuultiin paikallisten näkemyksiä muun muassa seuraavista teemoista: saaristolaiselämän jatkuvuus ja tuleva yhteinen alueen hallintomalli, kulkuyhteydet, satamat ja virkistyskäyttö sekä metsästys ja kalastus.

Keväällä 2023 ympäristöministeriö totesi tarpeelliseksi toteuttaa Merenkurkun suojelualueen perustamiseen liittyen ristiriitojen sovitteluhankkeen Akordi Oy:lle annettuna toimeksiantona syksyn 2023 ja talven 2024 aikana. Puolueettoman tilannekartoituksen tavoitteena oli saada parempi käsitys ristiriitojen syistä ja siitä, millaisia mahdollisia etenemistapoja olisi löydettävissä ongelmien ratkaisemiseksi sekä selvittää yhteistyön edellytyksiä ja avainkysymyksiä, sekä koota osapuolten ideoita mahdollisista toimenpiteistä. Kartoituksessa haastateltiin 40 alueen toimijaa ja ympäristöhallinnon edustajaa. Haastattelujen pohjalta laadittiin raporttiluonnos, jota käsiteltiin marraskuussa Raippaluodossa

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Ympäristöministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 35
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 7
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1603 9320
+358 9 1603 9320

kirjaamo.ym@gov.fi

järjestetyssä haastatteluille suunnatussa työpajassa. Sovittelutyötä jatkettiin Akordi Oyn johdolla 25.1.2024 ja 21.2.2024 järjestetyissä ”keittiönpöytäkeskustelussa”, johon osallistuivat neljä paikallista henkilöä ja ympäristöministeriön, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Metsähallituksen edustajat. Lisäksi sama kokoonpano keskusteli TEAMS-yhteydellä 12.4.2024 ja 19.4.2024.

Näiden keskustelujen ja niihin liittyvän muun yhteydenpidon pohjalta Akordi laati ehdotuksen tiekartaksi siitä, miten ongelmanratkaisussa ja yhteistyön rakentamisessa voitaisiin edetä. Ehdotuksen keskeiset elementit ovat Merenkurkun luonnonsuojelun yhteishallinnan mallin luominen, Merenkurkun luonnonsuojelualueen valmistelun jatkaminen ja yhteisesti jaetun tietopohjan ja yhteistyökapasiteetin kasvattaminen.

Työryhmän asettaminen

Ympäristöministeriö asettaa Merenkurkun suojelualueen perustamisen säädösvalmisteluun kuntien edustajista koostuvan työryhmän ajalle 1.7.2024-28.2.2025.

Työryhmän puheenjohtajana toimii Vöyrin kunnanjohtaja Jan Finne.

Työryhmän jäsenet ovat

- Korsnäsin edustajina eläkeläinen Jan-Erik Ravals ja kunnanjohtaja Christina Båssar, joista toinen on varsinainen jäsen ja toinen varajäsen
- Maalahden edustajina hallintojohtaja Markus Norrback ja kunnanjohtaja Jenny Malmsten, joista toinen on varsinainen jäsen ja toinen varajäsen
- Mustasaaren edustajana kunnanjohtaja Rurik Ahlberg
- Uudenkaupungin edustajina kaupunginjohtaja Thomas Björk ja hallintojohtaja Anna Käcko-Englund, joista toinen on varsinainen jäsen ja toinen varajäsen
- Vaasan edustajana ympäristöinsinööri Laura Lahti, varajäsenenään ympäristötarkastaja Jonas Hjort
- Vöyrin edustajina valtuuston puheenjohtaja Kjell Heir ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Anna Bertills, joista toinen on varsinainen jäsen ja toinen varajäsen

Työryhmän esittelijöinä ja asiantuntijasihteereinä toimivat lainsäädäntöneuvos Leila Suvantola ympäristöministeriöstä ja asiointijohtaja Mikael Nordström Metsähallituksen luontopalveluista.

Ympäristöministeriö voi laajentaa työryhmän kokoonpanoa tarvittaessa sidosryhmien esitysten pohjalta ja työryhmää kuultuaan.

Työryhmän tehtävä ja tavoitteet

Työryhmän tehtävänä on laatia luonnos valtioneuvoston asetukseksi Merenkurkun suojelualueesta.

Työryhmä tarkastelee suojelun tavoitteita ja perusteita, alueen luonnonarvoja ja erityispiirteitä, alue-rajasta, mallia suojelualueen yhteishallintaan sekä muun muassa rakentamista ja rakennusten ylläpitoa alueella, yhteistoimintaa alueiden käytössä ja hoidossa, tulevia tie-, vesiväylä- ja satamatarpeita, merenkulun tarpeita, lajien kantojen turvaamista, metsästystä, haitallisten ja vaaraa aiheuttavien lajien yksilöiden hallintaa, kalastusta, maihinnousua ja liikkumista alueella sekä luontoarvojen aktiivista hoitoa.

Työryhmän työssä hyödynnetään jo toteutetun osallistumisprosessin tuloksia. Työryhmä kuulee tarpeen mukaan eri sidosryhmiä, esimerkiksi osakaskuntia, metsästykseen ja kalastukseen liittyviä tahoja sekä lintu- ja luontojärjestöjä sekä muita alueen toimijoita.

Työryhmän työskentelyn tukena toimii yhteishallintamallin valmisteluryhmä, jonka perustaminen tahtuu paikallisesti.

Työryhmän kustannukset

Työryhmän tekee työnsä ilman erillistä korvausta. Kukin organisaatio vastaa omien edustajiensa matka- ja muista kuluista.

Työryhmän aloituskokous

Työryhmän järjestäytymiskokous järjestetään puheenjohtaja Jan Finnen johdolla 14.8.2024 klo 9.00-10.30 TEAMS-kokouksena (kutsu toimitetaan jäsenille sähköpostiin) kaikille työryhmään nimetyille henkilöille. Kokouksessa käydään läpi tehtävänanto ja tavoitteet sekä tarkennetaan kuntien edustajien työnjakoa siten, että työryhmän kokoonpano täyttää tasa-arvolain 4a §:n edellytykset.

Ilmapäivällä 23.8.2024 järjestetään Vaasan valtion virastotalossa (tarkempi kutsu toimitetaan myöhemmin) työryhmän jäsenille ja yhteishallintamallin valmisteluryhmälle yhteinen tilaisuus koskien muun muassa Merenkurkun aluetta koskevien suojeluohjelmien ja tehtyjen suojelupäätösten oikeudellisia perusteita ja tavoitteita, alueita koskevaa seurantatietoa ja sen täydentämistarpeita sekä työryhmien välistä yhteydenpitoa. Tämän jälkeen pidetään työryhmän ensimmäinen varsinainen kokous, johon myös varajäsenet ovat tervetulleita kuuntelemaan keskustelua.

Ylijohtaja

Tarja Haaranen

Lainsäädäntöneuvos

Leila Suvantola

Liitteet	Akordin ehdotus 17.4.2024
Jakelu	Työryhmän jäsenet ja asiantuntijasihteerit Korsnäs kommun Malax kommun / Maalahden kunta Korsholms kommun / Mustasaaren kunta Nykarleby stad / Uusikaarlepyy Vaasan kaupunki Vörå kommun / Vöyrin kunta
Tiedoksi	Metsähallitus luontopalvelut Akordi Oy

VN/10958/2020-YM-14

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: